

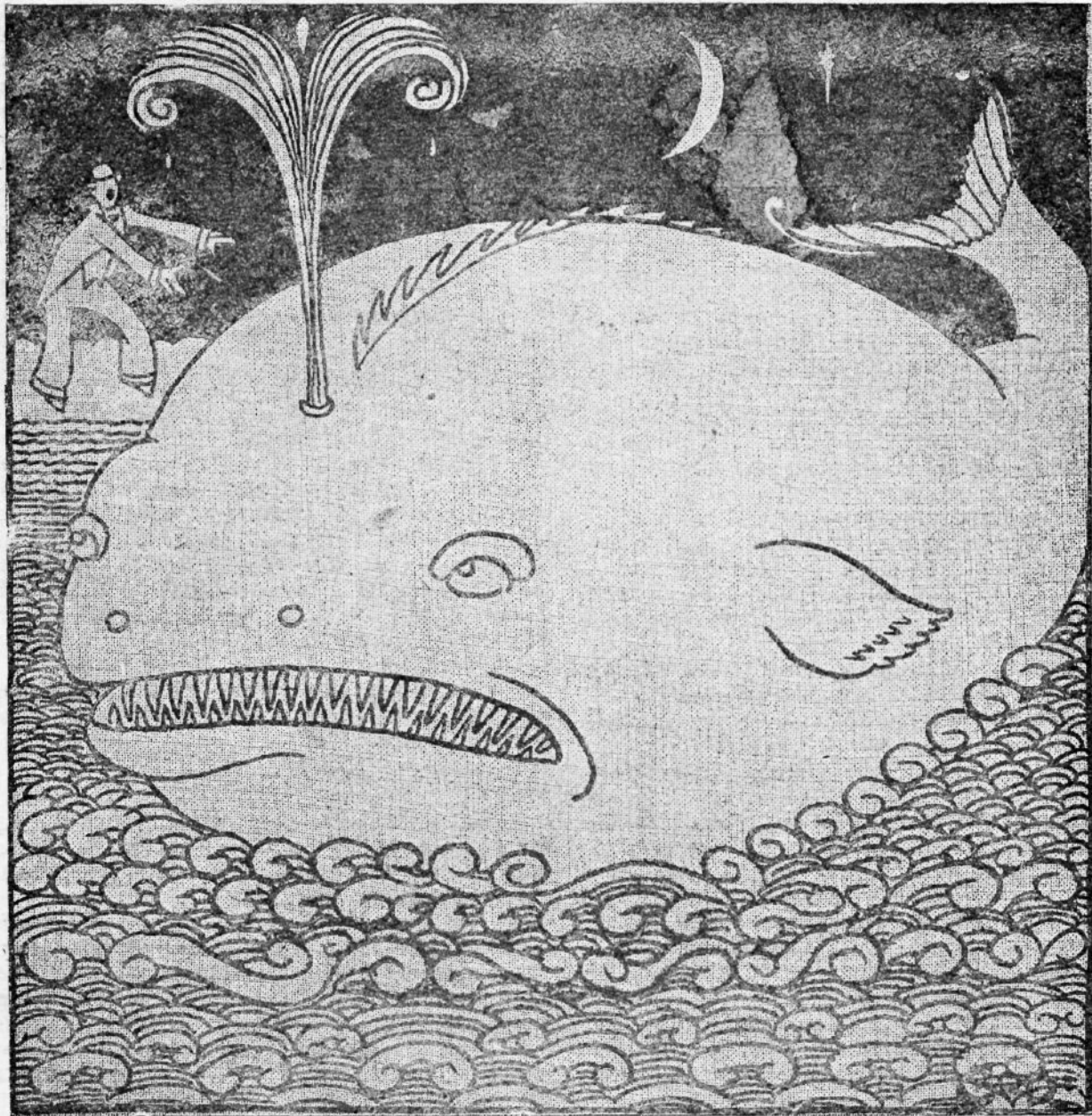
Meie Mats

Nr. 32. (214)

Laupäeval, 27. septembril 1919.

Nr. 32. (214)

Hirmus hädaoht.

W'al'ask'al'a: „Oho, sealt tuleb Joonas ja tahab mu kõhu kambrisse peitu pugada!... Waja kähku saba laksutada, muidu on minu päewad loetud!“

Kosjasobitajad.

Sõjamehe romaan.

Horst Bodemer.

(Järg 20.)

„Wõi siis niikaugel on asi?!“ hüüdis ta. „Siis ole hea mees ja ära oma mõisat vähemalt Ida-Preisimaale meie ligidale osta. Herbert saab siin väga hästi läbi. Tema oskab elada. Keegi ei wõi nuriseda, nagu ei tunneks ta ka kõige vähema mehena kaasa. Aga waba peab olema, muidu kaob igasugu lugupidawus. Sellepärast jää meist kaugele! — Ja kuna sa nüüd üsna heasse olukorda pääsed, siis wõiksid ka meile aegajalt tagasi maksta, mis sulle andsime. Meil seda puru üleliiga ei ole, nagu isegi tead, ja neli last on meil ka, kes raha maksawad.“

Siis oli Helmut üles tõusnud, alumise huule hammaste wahetele wõtnud ja öde silmitsenud. Ja siis pilklikult naernud.

„Hea küll, Dela!“ Kirjutan su sõnad endale kõrwa taha! Et sa minu pruuti oled hawanud ja mind siis ka — see mõte näib sulle wõõras olewat! — Noh, olgu peale! — Ja nüüd lähen ma kohe jälle waksali, küll ma seal juba kuulen, millal lähem rong mu siit koopast eemale kannab!“

Ta ei lasknud end tagasi hoida ja oli rõõmus, kui jälle rongis istus. Sild silla järele wärises tema järel kokku. Hea küll — olgu! Tema kodu seisis ta abikaasa rinnal. Ja mis ta ödedelt laenanud, selle pidid nad ajajooksul ühes protsentidega ja protsentide protsentidega tagasi saama! Aga alles siis, kui ta enesele juba oli raha teeninud!

Ta oli nüüd kord juba teel — miks ei pidanud ta siis ka onule Pommernis tere hommikust ütleva? See mees oli ikka teda jõudumööda aidanud, ei olnud nooruseaega weel unustanud ja laskis, kui tarwis, nelikorda kaks wiis olla!

„Muretse endale jalgealune,“ oli onu Fritz, kes lesk oli, alles weel hiljuti kirjutanud. „Berlinis wedelewad miljonid tosinat kaupa tänawal! Aga pea oma abikaasa siis au sees!“

Miks ei olnud ta kohe otseteel tema juurde sõitnud?

Danzigis teatas ta onule telegrammi kaudu oma tulekut. Saan ootas teda wäikeses jaamas. Sadas lund.

Onu Fritz, sileda näoga ja tuhande kort-suga palgel, istus küüruwajunult omas töötoas, mis jahisaagiga kaunistatud. Kaminas põles tuli.

„Noh, poiss, see järsk kaelakukkumine ja weel Danzigist on mu pisut hingetuks teinud. Jah, paraku Jumal — inimene juba enam nooremaks ei lähe! — Siin on wein ja sigarid! Istu! Ja siis korja kõik kassid kotist wälja, et rahu maa peal oleks!“

Helmut aga jäi onu ette seisma ja sirutas käsi. See oli hoopis teine toon! Soendas ja tegi kõnelemise kergeks!

Mida pikemalt Helmut jutustas, seda põnewamalt kuulas wanaherra. Ja kui siis jutt paruniproua Lehrburgi peale kaldus, pani ta sigari põlema ja ajas suitsu suust wälja nagu korsten.

Nüüd anna sina mulle nõu, onu! Pean ma kohe rääkima -- wõi weel ootama!“ lõpetas Uifeln.

„Kui sa teda tõesti armastad, Helmut, siis on see pagana lugu. Nimelt rääkimine. See on tundeasi. Mina ju sinu pruuti ei tunne! Aga sinu pulma tulen ma. Arwenõunik ei pea mind eksitama — poiss, poiss, pea see neiu, kes sind nii väga usaldab, au sees! Ja kui mõisa ostate, wõta minu nõu kuulda! Mina olen põllumees. Seda tunnistawad isegi need, kes minu nimele heameelega ju kolm ristikest taha kirjutaksid. — Ja nüüd wahuwiin! Mina olin nimelt hoopis teistsuguse pihtimise peale ette walmistatud. Homme hommikul kirjutan kohe sinu pruudile ja ütlen talle, kui sinu hea isa wend, kui Uifeln, meie perekonnas tere tulemast. Ja oma ödede järele ära sa enam jookse!“

„Sina tahad Mariale kirjutada? Oh, kudas ma sind tänan!“

„Ja — jah! Nüüd on süda siis kergem! Noh, see on hea! Ja see oligi su tuleku põhjus — eks? — Jää mõneks päewaks minu juurde, Helmut!“

„Heameelega. Mulle oleks see hirmus piinlik olnud, kui Mariale ütleva oleksin pidanud, et keegi perekonnast meie poole ei hoi.“

„Sina“, wanake ähwardas sõrmega: „waa-dete üle ei maksa waielda! Aga sa pead asja tundma. Nagu ma nüüd sinu poole hoian, nii hoian ma sinu abikaasa poole, kui sa temaga nii ümber ei käi kui waja ja kui ta seda wäärt on! Mäng ja tants on sul nüüd mööda, ja elutõsidus algab! — Anna mulle selle peale oma käsi, et mees tahad olla!“

„Siin, onu!“

„Nii, mu armas poiss! Nüüd teame meie mõlemad, missugune wahetõde meie wahel walitseb!“

* * *

Salapolitseinik nägi palju waewa, aga paruniproua Lehrburgi üle ei saanud ta midagi paha kuulda. Herrased, kes tema juures käisid, olid kõik lugupeetud; ta mees oli ratsakaardiwäes teeninud ja tema ise oli juba aastate kaupa kõigi heategewate pidude juures üks peakorraldajatest; ta tütreid wiibisid ühes kõige paremas kaswatusasutuses ja isegi kaupmehed, kellega ta ärilises ühenduses seisis, olid tema kiitust täis. Alati väga armastusewääriline, mitte sugugi kõrk, alati oma kohustusi karwapealt täitew! Ühele ja teisele oli ta isegi head teinud.

Siis oli arwenõunik ohtes käe tasku pannud ja arwe, mis sugugi wäike ei olnud,

ära maksnud. Seda teatas ta parajal juhusel wanale Meinholdile. See aga kehtis õlasid ja tegi, nagu ei huwitaks teda see asi enam põrmugi.

Helmut kirjutas Mariale iga päew. Ta ei salanud talle, kui wähe lahkust ta õed nende kihluse wastu awaldasid. Siis wabisesid küll neiu huuled ja tusk kiskus ta otsaesise kipra, aga kirja lõpp oli ikka hea ja armas. Ta tundis, kui kõwaste Helmut tema poole hoidis ja kudas kõik ta mõtted tema juures wiibisid. Ja see oli peaasi!

Nii oli see, wõib olla, ka kõige parem! Siis olid nad nimelt kahekesi. Oh, taewa tahtis ta Helmutile maailmast teha. Ja aasta pärast — ei, selle peale ei maksnud weel mõelda!

Ta oli paruniproua poole pööranud ja seda palunud, teda sisseostmise juures aidata. Temaga wõis ta ju Helli üle awalikult rääkida. Et Helmut ennast wiimasel ajal paruniprouast eemale hoidis, leidis Marie arusaadawa olewat. Ta kujutas ennast ta seisukorda. Paruniprouale oli ta ta ju oma südame kõige pealt wälja puistanud, oli talle oma wõlad teada andnud ja see oli siis need asjad õrnatundeliselt temale edasi teatanud! Jah, kelle muu poole olekski Heller siis õieti pidanud pöörama? Kõik oli ju nii hullu kiirusega tulnud! Ja mõne nädala pärast sai ta tema naiseks! — Kudas ta süda selle juures põksuma hakkas! Ja kui ta onu kiri kohale jõudis, hõiskas ta õnnelikult, näitas seda ka paruniprouale ja jutustas pikalt-laialt, kui wähe wiisakad Helli õed tema wastu olnud.

Paruniproua pani oma käe neiu käewarrale. „Mis te tahate, armas Maria? Kastiwaim ei kao ialgi! Nii on asjad kord maailmas ja nii nad ka jääwad. Keegi ei suuda seda muuta. Wõib olla, et see weel heagi on. — Kõrgid hinged muidugi kannawad niisugusel puhul pead weel kõrgemal ja naerawad maailma narruse üle! Alles kitsikuses ilmutab ennast meister, ütleb luuletaja. Mida kitsam ring tõmmatakse, seda enam ligineb inimene inimesele. Õpitakse wigu tundma ja andeks andma — neist saab üle. Hea tahtmise puhul ilmuwad siis walguseküljed kahekordse terawusega. Ja need soendawad, Maria! — Ka mina elasin waremalt suures maailmas. Nu jah, see oli õige ilus, ma ei salga seda. Aga wäga rahul olen ma ka siin omas wäikeses majakeses. Kes mulle meeldib, on mulle tere tulemast, kes ei meeldi, jäägu sinna, kus pipar kaswab. Rippumatus on kõige kallim wara, mis inimene endale wõib soowida. Täna Jumalat, et see wara ka teile ja teie Helli ühele osaks on määratud!“

Need sõnad olid sõnad Maria südamest. Ta wõttis sõbranna kaela ümbert kinni ja suudles teda.

Aga Helli ühele ei kirjutanud ta sellest midagi, et ta paruniproua seltsis asju ostis. See

ei meeldinud ju Helli ühele, et ta oma südame just paruniprouale oli wälja puistanud ja teda omale wahemeheks oli palunud. Ja pahandusi oli heal Helli ühel praegu küllalt. Pealegi oli seda suusõnal parem ütelda kui kirjalikult. Kui Heller riideid nägi, wõis ta ju isegi arwata, et paruniproua teda ostmise juures on aidanud.

Paruniproua hõõrus waikses kambris heameelega käsi. Ta oli wäga osaw proua, kõneles enne kaupmehega, kui Maria seltsis kauplusesse läks. Berlinis on see üsna igapäewane asi. Suurte ostmistehingude puhul antakse heameelega protsentisid. Ilusate kübarate, kleitide, pesu ja pitside pealt teenitakse ju palju, wäga palju! Ja nali oli tal selle juures ka. Lorgnette silmade ees, uuris ta riideid, mida Maria selga proowis, kobas pitsisid — ja selle juures niisugune hea teenistus!

Tihti käis ta Marial järel, sai arwenõunikuga tuttawaks ja käis temaga nagu oma sugusega ümber. See lihtne mees wõis küll weel wastu panna, tunnistama pidi ta ometi: paruniproua oli suurepäraline proua!

Kui arwenõunik temalt ühel päewal küsis, mil kombel ta Mariaga tuttawaks saanud, wastas paruniproua tõetruult:

„Siis, kui teie armas wennatütar samarialase kohuseid täitis.“

„Sa — marialase kohuseid? Jah, aga Maria?“ Paruniproua tõrjus naerdes.

„Minu auwäärt herra arwenõunik, kes siis nii uudishimuline on? Nu jah, ma tean, teie olete suurema osa oma elust maal mööda saanud. Seal on elu hoopis teine! Ilmalinnas õpitakse üksteist tundma, minnakse aga jälle lahku wõi nähtakse üksteist uuesti, kui wastaspooled meeldiwad.“

Ta märkas aga selgesti, et arwenõunik kahtlaseks oli saanud.

Sellepärast tõusis ta ruttu üles, et jutt katkeks.

„Armas Maria, aeg on käes! Tulge! Jumalaga, herra arwenõunik!“

Tänawal pistis ka käe Mariale kaenla alla. Siin aegutas teel lõks, sellest oli waja mööda saada — kõige paremini millega, mis ei haawanud.

„Teie ei ole oma onule teatanud, mil kombel meie tuttawaks saime?“ küsis ta.

„Ei! Ärge pange mulle seda pahaks, paruniproua, aga waadake, onu on alati pisut umbusklik. Helli ühele wõlad rõhuwad teda weel ikka. Ta ei ole suurlinnas ikka weel kodus. Mis ime siis, kui ta kõik oma möödupuuga möödad! Ja et ta mu isale surmatunnil on töötanud minu üle walwata, siis aimab ta hädaohu. Kui kihlus luhta läheks, rõõmustaks ta selle üle weel tõesti! Sellepärast ei ütelnud ma talle esialgselt midagi, see tähendab, mitte enam kui waja. Küll pärast kord juba seletusteage tuleb.“

Järgneb.

Raske töö.

„Mis sul wiga on, Helma, et kätt kaelas kannad? ... Kas mõni miilits on sind teretanud wõi?“

„Oh ei! ... Mul on palju tuttawaid inglasi ja ma räägja nendega ööd ja päewad Inglis keelt!“

Ebausk.

Kadri ja Jürka ei teadnud kumbki kui pikk üks meeter on ja kes 1905. aastal soomuslaewa „Retwisani“ wanem kokk oli, kuid siiski elasid nad paaris, nagu mees ja naene ja sõid kaerakilet ühest puukaunist.

Nad elasid laulatamata. Kuid mitte sellepärast, et nad wabaarmastuse põhjusemõtte poolehoidjad oleks olnud — ei. Waid niisuguse modernse omawahelise seisukorra põhjuseks oli Kadri ebausk.

Kadri oli jumalakardlik inimene, luges piiblit ehk õigem ütelda: noppis sealt üksikuid tähti, mida ta siis Jürka kaasabil kokku sõlmis ja niisugused sõnad sünnitas, et wana Luukas, kui ta seda kuulnud oleks, jalamaid Sakku õlut pruulima oleks jooksnud. Ka olid Kadri head anded wiisapunumises ja tatikat mõistis ta tõsistest seentest lihtsa nuusutamisega eraldada.

Jürka oli mees, kes ka kõigesuurema eduga naine oleks wõinud olla, kui mitte üks wäike loomulik paragraf seda keelanud ei oleks.

Ta oli kingisepp ja armastas end igalpool ja igal sellekohasel juhtumisel ersats-kingisepaks nimetada. Selle nimetuse tähendusest ei saanud ta aru. Keegi pealinna isand, kellele ta

saabaste alla midagi pooletalla taolist oli tagunud, oli talle rahamaksmise juures öelnud: „sa, wana sõber, oled ikka üks esimese sordi ersatskingsepp ja muud ühti!“

Jürkale meeldis see nimetus wäga, sest ta arwas, et see midagi head on ja ta laskis omale katusetõrwajat Siimu suure puusildi maalida. Sildil seisis hirmsate kõhutõbiste ja wigaste tähtedega: „ersäts Kinkiseep“ jür Ka pigi — ja selle all sääresaabas, nagu mustlase nürikirwes.

Jürka ja Kadri elasid juba üle kümne aasta koos ja maitseid elu ilu sedawõrd, kudad sellest aru said.

Nende mõlemate püham soow oli end papi põrutawate sõnadega igaweseks ajaks paari lasta siduda, kuid see soow jäi ainult soowiks, sest et Kadri ebausk selle teostamiseks takistusi tegi. Nad olid mitu korda walmis pühalikule toimetusele keha ja hingega asuma, kuid igakord oli loodus ise selle wastu.

Kord sadas reedel enne pulmapäewa wihma ja see oli wäga halb tundemärk, kord laulis kukk sõnniku huniku otsas ühe jala peal ja Kadri oli kindel, et see head ei too, kord sügelles tal pahem silm, kord kukkus leiwatükk suust kaljakappa, kord nägi ta unes punast härka, kes sealauda katusel sammalt sõi ja wihaselt kiriku poole keelt nilpsas.

Ja need kõik olid pahad tundemärgid ja õnnetuse ettekuulutajad. Ja laulatus jäi jälle pidamata. Ja nii kümme aastat. Ajajooksul hakkas ka see ebausku tõbe Jürka külge ja kui nad midagi teha tahtsid, siis otsisid nad tundemärka, mis oletada lubaksid, kas ettewõtte korda läheb, wõi waritseb seda õnnetus.

Nad elasid nagu kaks mütti oma wanas urtsikus ega käinud kusagil kaugemal, sest see wõis õnnetust tuua.

Kui mõni alewielanik Jürkale saapad parandada tõi, waatas Jürka talle kahtlaselt otsa, ega öelnud kunagi korraga, et ta töö walmis teeb, waid puikles ikka: „noh, eks me näe, kudas selle asjaga saab!“ . . .

Pahema jala saabast üksi ta kunagi parandada ei wõtnud, sest see wõis Kadri jutu järele enneaegist surma tuua. Ka meesterahwa saabast, mis naese jalas olnud, ta ei parandanud, sest siis wõis ta ootamata leseks jääda, nagu Kadri kinnitas.

Kui nad pühapäewal kirikusse jumalateenistusele tahtsid minna, siis hakkasid nad juba laupäewal selle asja üle pead murdma.

„Näe wa Krantsi naru sõõb kaewu äärest rohtu, ega see head ei tähenda! . . . Wa Kõlka Tiidu ütles ikka: kui peni rohtu närib, siis sealt talust mõni ikka warsti oma jalaluu murrab! . . . Ja tema wana inimene tundis ja teadis neid ilma-asju läbi ja läbi! . . . Ma arwan, et sest kirikusõidust ei tule midagi wälja — see tee on ju igaltpoolt nii konarline ja aukline, et wõid kergesti oma kaelaluu murda. . . Eks me lähe

teinekord — ega sellegas' nii ruttu taga ei ole!..
Ega sec kirik eest ära ei jookse!“ Ja kirikusse
minek jäi.

*

Kord jõulu eel jäi Jürka äkiste haigeks.

Ja oigas ja ägas ega saanud õöl-päewal
silma kinni. Rasked palawiku hood wapustasid
keha, ja rinnus ja kurgus walutas, nagu näriksid
seal wäiksed terawa hammastega putukad werist
ihu.

Kadri jooksis nagu peata kana.

Ta walmistas Jürkale ühte ja teist rohtu,
kuid Jürka terwis ei paranenud põrmugi.

Ühel hommikul kutsus ta nõrga häälega
Kadri aseme juurde ja sosistas:

„Kadri . . . mine kutsu . . . tohter . . .
mul on õigi . . . paha . . . oeh! . . .“

Kadri tõmbas suurepäikse õlale ja tahtis
minna.

Jürka kutsus ta nõrga häälega tagasi.

„Aga ei . . . ära mine . . . lase täna olla
peale . . . mine homme . . . Sa tõmbasid suure-
päikse pahempidi õlale . . . see ei ole hea
märk . . . lase täna olla . . . teinekord! . . .“

Kadri jäi kodu.

Õhtul oli Jürka päris hingewaakumas.

Ta kiristas hambaid ja oigas nõrgalt ja
pikalt.

Õö läbi ei saanud ta silma kinni.

Ka Kadri ei maganud, waid istus Jürka
aseme peatsis ja silitas õrnalt ta otsaesist.

Hommikul jäi Jürka natukeseks ajaks wait.
Siis hakkas ta aga tihedamini oigama. Ta sil-
mad olid hallid nagu surnul ja suured sooneli-
sed käed paistetasid üles. Ta wärises, nagu
oleks tal hirmus külm.

Kadri mässis ta hoolikalt wana kasuku
sisse ja pani talle tali mütsi pähe.

„Ole nüüd ilusti wakka, ma lähen kutsun
tohtri . . . küll ta su häda aitab!“

Ta tõmbas käega hellalt üle Jürka kuuma
ja higise otsaesise ja läks kiirelt toauksest wälja.

Natukese aja pärast tuli ta tagasi.

„Wa Pulga Mari, kaltsakas, tuli teepeal
wastu . . . Kui see lurtsutaja sul wastu tulcb,
siis parem ära minegi — midagi head loota ei
ole. . . Oleks mõni mees wastu tulnud, siis teine
asi . . . aga wa naisekalts — see toob õnne-
tust. . . Ma ei saa aru, mis ta peaks asja eest
teist takka mööda maadilma lööberdama, et
ta rahulisti kodu ei märka istuda. . . Lööberdab,
ja lööberdab, nagu wana pahur siga orases! . .
Ma ootan natuke, siis lähen uuesti. . .“

Kadri ootas lõunani ja läks siis uuesti.

Mõne aja pärast tuli ta ühes arstiga.

Jürka oli külm ja kange. Arst katsus kätt
ja ütles, et tal siin enam midagi aidata ei ole.

Kadri laskis enese põlwili surnu aseme ette
ja hakkas nuutsuma.

„Oh sa jumal küll! . . Kes mind ajas ko-
dunt wälja! . . Kudas ma nii rumal wõisin olla,

Tallinna naiswoorimees.

„Olete te waba?“

„Jah!“

„No siis heidame abiellu!“

nagu wäike laps! . . Wares istus aiarioika otsas
ja kraaksus maantee kraawi poole ja korstna
suits langes ka maha . . ja ma rumal läksin
ikkagi . . . Need olid ju küll selged tundemär-
gid, et õnnetus tuleb . . ja ma ei küsinud
sellest . . . Oleks ma kodu jäänud, oleks Jürka
elanud . . . aga . . . Oh, jumal, anna andeks
mulle mu eksitus. . . Oh, mu jumal! . . .“

Gori.

Roman kirjaalgustest.

- I.
Kõrgesti austatud herra!
- II.
Austatud herra!
- III.
Armas sõber!
- IV.
Armas August!
- V.
Minu kallis, magus, ainukene, taewalik
August!
- VI.
Armas August!
- VII.
Armas sõber!
- VIII.
Austatud herra!
- IX.
Kuradi karmantsik!

—y!

Wiisakuse reeglid.

(Peaasjalikult välisesitajatele ja ka teistele heradele, kes Eestit Europasse wiima lähewad).

Kui tuttaw uulitsal teile wastu tuleb, pöörake kohe ümber ja laske tagasiwaatamata jalga, sest muidu peate teda teretama ja see operatsioon wõib teie juukste „sheitli“, sassi ajada ja siis on kõik teie „aplomb“ kadunud.

Kui te söögilauas istute, siis maitsege ainult seda, mis teie oma taldrekul on, wõeraste serwiiside kallale ei maksa asuda, sest see ei ole kellegi poliitika. Ka ei maksa jalga laua peale sirutada, olgugi et seal harjaslinnu jalgu praetud ja marineeritud kujul küllalt on. Suppi ei kõlba mitte kausist juua, waid seda peab lusikaga lõmpsi, kuid selle juures ei pea mitte lõugadega niisugust häält tegema, nagu Hagana Jussi wesiweski Uueaasta öösel.

Kui teie kõrwal istuw daam ninarätiku maha juhtub pilluma, siis wõtke rätik üles, pistke tasku ja minge ajalehe toimetusesse ja laske kuulutus ajalehte panna, et olete naisterahwa taskurätiku leidnud. Kui naisterahwas maha juhtub kukkuma, koorige l'ohu kuuewarukad üles ja sõnaga samaria mehe häälega:

„Austatud preili, olge nii lahked tulge siia, ma aitan teid üles!“

Kui te mõne suure ninaga ajawiiteks „durakat“ mängite ja wõit teie poole kaldub, siis hüüdke nii, et kaugele kuulda: „Ehehe! . . . wat kus durak! . . . Oled durak, wana wennas!“ See wõib teie karjarile wäga kaasa mõjuda, sest igaleülele on selge, kumb teist durak on.

Kui te daamiga aias jalutate ja sääsk daami palja kaela peale istub, siis ärge mitte nuga ega kiwi wõtke, waid murdke üks pikk kõrwenõges ja kõrwetage sääsk kaela pealt minema. Kui te ehk selle heateo eest ise ka kõrwetada saate, siis ei ole sellest wiga, sest seda nõuab strategia.

Kui te mõne suure ja kõrge wõimukandja juurde wiisi lähete „andma“, siis ärge ootamisaali põrandale magama heitke, waid istuge ilusti tooli peale ja oodake, kuni teid wastu wõetakse. Sisse astudes ei maksa mitte mütsi pähe jätta, waid selle „mööbli“ wõite tasku pista. Ka ei maksa kole rõõmust nagu teha ja hüüda: „Aha! . . . Tere poju!“, waid wiisakalt kummardada ja oma nime ja isa nime nimetada.

Uulitsal käies ei maksa mitte worsti süüa ega pudelist „wurtsu“ peale juua, sest see ei ole diplomaatia waid tiblamaatia!

Silmi peab enamasti igapäew pesema, kuid seda toimetust ei pea mitte korda saatma uulitsa nurgal seiswa wihmawee tonni juures, waid kusagil mujal, kus wähem pealtnägijaid.

Aluspesuwäel uulitsale ilmuda ei maksa, olgugi, et teil pesu naisterahwa omast suurt lahku ei lähe — see ei ole ikka see mood!

Saabast ei maksa mütsi asemel peas kanda, waid ses mainitud suhtes wõib wäga tagajärjekalt portfelli tarwitada.

Kusagile kõrgema isanda juurde „asju ajama“ minnes, ei tule mitte eestuksest sisse minna, waid peab kõõgitreppi mööda üles ronima ehk keldriaknast sisse pugema, sest see äratub rohkem tähepanu ja teid hakatakse terawamalt silmas pidama. Iron Ducke.

Oh, ärge lollust uskuge . .

See oli wanast ammugi,
Kui kõmujutte räägiti
Siis pidid suure waewaga
Kõik ilmast tõde otsima.

Nüüd igaüks meil räägib tõtt,
Olgu see kas kõmu jutt,
Siiski õigust ütleb ta —
Iialgi ei waleta.

Kui tahtwad maatamehed maad,
Siis öeldaks: oota, warsti saad.
Kas pole õigelt öeldud see. . . .
Oh, ärge lollust arwake.

Kui Oinas Kingissepaga
Kord rahu püüdis sobita.
Siis päris õigelt tegi ta,
Wõi pole põhjust uskuda? . .

Kui Joonas pidas kõnesi
Ja rääkis, lubas rohkesti,
Kas polnud tõsi jälle see,
Mis tema suust te' kuulsite.

Kui ehk järsku arwate,
Et Joonas räägib waleste.
Oo . . . päris õigelt räägib ta,
Wõi pole põhjust uskuda? . . .

Kui toodi Daanist heeringaid,
Wärskeid, kõige paremaid.
Nad wanad olid, usute? . . .
Ah, ärge lollust arwake. . . .

Kui ma'gi wiimaks waletan
Ja tõde segan, waleks a'an . . .
Ma ütlen weel kord kindlaste:
Oh, ärge lollust uskuge.

Leon Hart.

Astronomilised ja loodusteaduslised killud.

Sabagatähed.

Wahest ilmub taewasse täht, millel pikk saba taga. See saba seisab väikestest tähekestest koos, kes sabas seiswad ja ootawad, millal tähtraamat walmis saab.

Sabaga tähti nimetatakse komeetideks ja sellest ongi sõna komitee tulnud, sest et komiteedel ka ikka pikad ootajate sabad taga.

Kui sabagatäht taewasse ilmub, siis wõib kindlaste oletada, et warsti Türgi sõda lahti läheb, kui aga komitee ukse ette saba ilmub, siis wõib eksimata oletada, et ilma sabata hapud heeringad päralt on jõudnud.

Mõne aasta eest puges maakera Halley komeedi sabast läbi ja sest ajast on nüüd igal pool komiteede ees suured sabad.

Tuulispask ja wesipüks.

Tuulispask möllab harilikult koosolekute saalides ja sünnib Tõnissoni ja Joonase kõnedest. Siis tõusewad määratumad sõnade ja sajatuste sambad taewa poole, keerlewad hirmsa kiirusega mööda saali pealtkuu ajatel juukseid püsti kiskudes. Tuulispasast wõib jagu saada ainult mees, kes pikawarrega „sõnniku kulbiga“ hästi ümber mõistab käia.

Wesipüks, see on naisesoost tuulispask. Enne wesipüksi, niisama kui enne tuulispasa ilmumist, lööb wälku, müristab ja taewas on pime. Wiimasel ajal on wesipüksid omale ka kalifé fassongi wõtnud. Kui tuulispask wesipüksiga kokku juhtub, siis tõmbab ta sellele nii mööda püksa, et need rebenewad ja siis on kardetaw ilma gaasimasketa sinna lähedale minna.

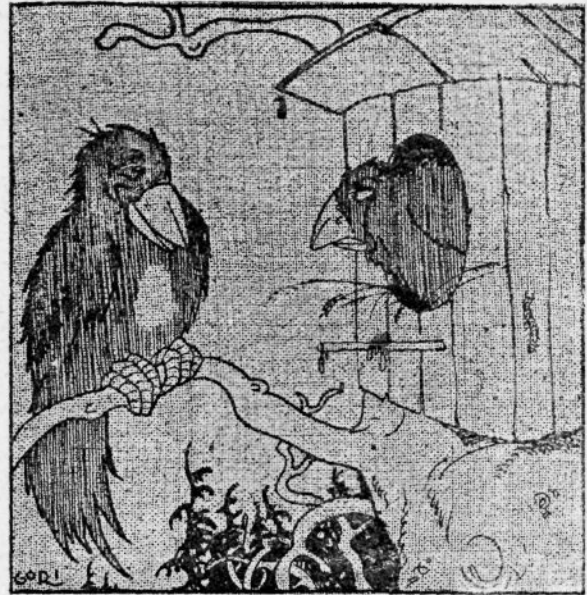
Õhukujutus ehk kihnu keeles Fatamorgana.

See on üks niisugune wigur, mida olemas ei ole, mis aga siiski inimese silma ees tolgen-dab, nagu oleks ta olemas. Fatamorganat wõib iga inimene näha, kes midagi oodates oma näriwid ära on rikkunud. Suhkruootaja näeb tih-tilugu „Oma“ osäühisuse kohal taewas määratumaid suhkrukotta, nii et ta isegi suu lahti ajab ja lõugadega matsutab; miilitsamees näeb koletut puskari pudelit ja samagonka sakuskat; linnawolinik näeb magamisetuba, kaitseliitlane wangide wedamist Pääsküla laagrisse, maaliit-lane hertsogikrooni ja taewaliitlane wa kuradi wennapoega; sõdur näeb neljapäewalist „ot-puski“ ja halastaja öde nelja „tärnilist“ ohwiteri. Fatamorgana arwas wälja kuulus mere-röowel Morgan (Amerika miljardäri Morgani en-dine toapoisid köögitüdruku pesunaise mees) kui ta Musta Kapteniga Walgel merel lahingut löi.

Maakera.

Maakeral on sellepärast niisugune nimetus, et teda igaüks sinnapoole kerib, kuhu ta tahab.

Waat' sul üüriseadus!'

„Kuule sirguke, sa wõiks ikka mind ka oma juurde tiitwa ripsutama wõtta... nii ütelda kawaleriks. Ma ei tee mingit mürtsu, waid elan täpipealt uue üüriseaduse järel!“

„Tee, et sa kaod, wana reol! Enne ma jätan kõik nurgad tühjaks, enne kui ma mõnele proletaarlasele ulualust annan!“

Iga kalendri tegija warjutab teda, siis kui heaks arwab ja asutab ta pealaele laatasid, et see teine wõtku.

Maakera oli waremalt ka päike, kuid et ta kehale palju igasugusid plekkisid: komiteesid, kantseleisid, büroosid jne. sigis, siis kaotas ta oma hiilguse ja kustus ära. Müüd warjab ta päikest wahel mõne kuriteo pärast astronomide eest ja mängib üleüldse kõrwalist osa.

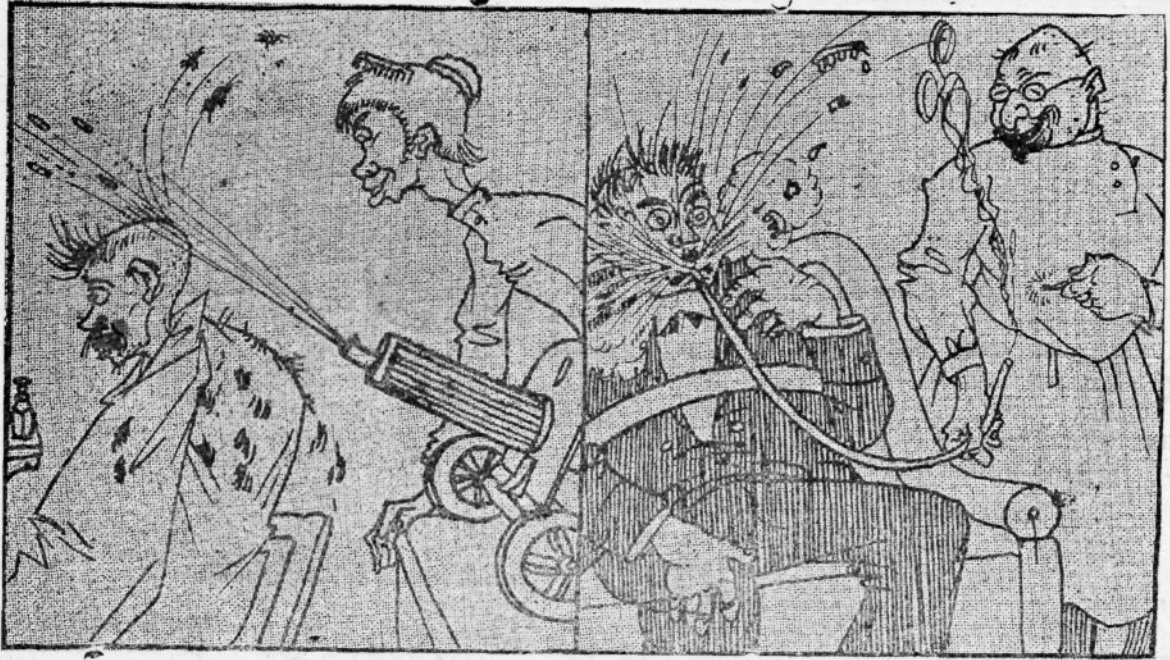
Kuid siiski on ta weel küllalt suur bur-shui ja peab omal palju teenrid, kes ta ümber lipitsewad ja teda „kursis“ hoiawad. Need teenrid on: Merkuris, Venus, Mars, Saturnus, Uranus ja Neptunus. Wiimasel ajal on weel mõned juurde tulnud, nagu: Rekord, Metropol, Ideal, Illusion ja mõned teised.

Maailma ots.

Maailma ots tuleb kaks nädalat enne seda kui maaseadus walmis saab ja suhkur päralt jõuab. Siis saab maakera kuuks ja kõik inimesed jääwad kuutõbiseks, wälja arwatud ainult Kuusner, kes kuuse otsa istub ja kuutõrwamise üle ettelugemisi hakkab pidama. Gori.

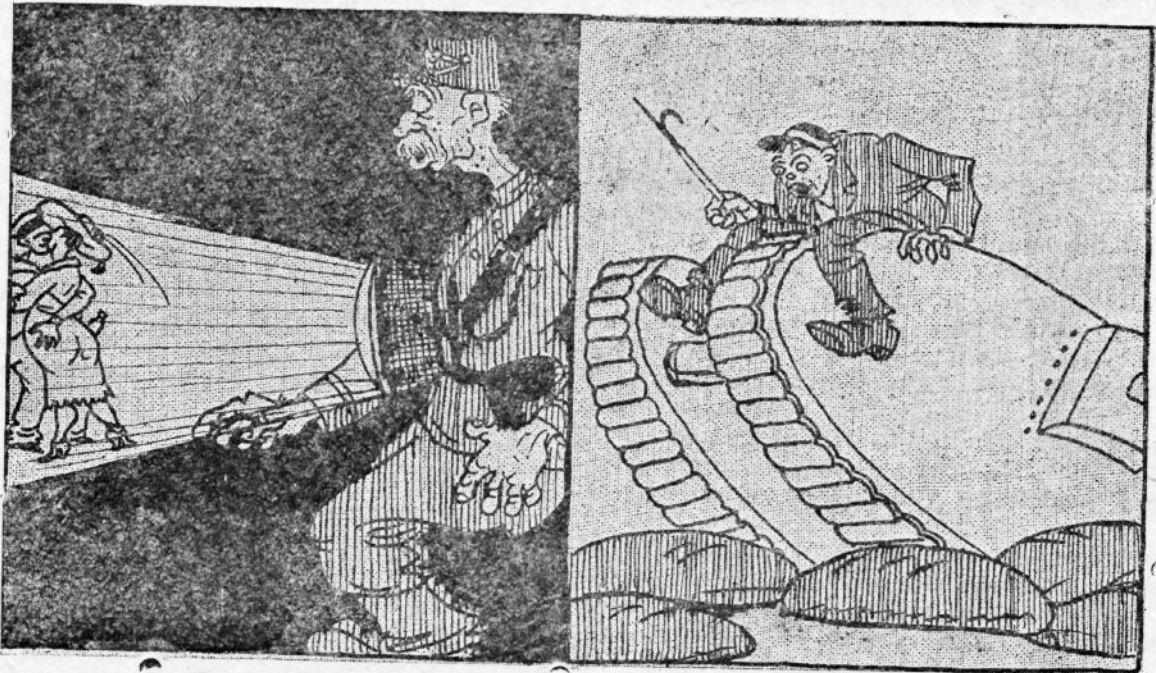

Mis sõjariistadega tehakse,

Kuulipriistidega hakatakse habet ajama ja juukseid lõikama. ☐

Hambaarstid tarvitavad püüsirohtu hamba väljatõmbamiseks.

Millitsionärid saavad helgiwiskajad, et nad kõik „samagonka“ tegijad kinni võiksid nabida.

Soomustankidega hakatakse tšekileiba pehmeks sõtkuma. ☐

kui raha tuleb.

Okstraadiga mässivad endid kõik mehed
sisse, kellel õhtu pimedas Wirust läbi minna waja.

Käsigranaadid wõetakse perekonnaelus tarwi-
tusele.

Hirmsate unenägude hooajal.

Peet Lõke.

Ma nägin hirmsa unenäo.

Nüüd on hirmsate unenägude nägemine moodis ja iga inimene, kes Asutawa Kogu koosolekul käib, toitlusministeriumist mööda läheb ehk ainult warustus walitsussegi pilgu heidab, näeb tingimata hirmsaid unenägusid. Juba loodusest on see nii määratud, et iga põnew ja põrutaw asi kisub närwid pingule, kui täideminemata sikhruootus, ja weab unerüppes silme eest läbi kohutawa sisuga kinolindi kümnetuhande meetri pikkuses.

Nõnda siis: nägin hirmsa unenäo. Nägin, et olin — kartul. Kõige harilikum roosa kartul, mis kaswab talumatsi ja ka mõisniku wäljal.

Rammusa mulla sees paisusin ma kiiresti suureks ja omandasin auwäärt wälimuse kolme auguga ja kahe kühmaga. Suguwennad pidasid minust suurt lugu ja nimetasid mind ikka ainult „austatud seltsimees.“

Aga sel ajal juhtus, et kartuli riiki hakkasid tungima kõiksugu kurjad ja ähwardawad sõnumid, mis olid kui tumedad kõuepilwed kaugel silmapiiril.

Räägiti, et kartuliriik olla paisunud suureks ja kõigile ei jätkuda elamiseks ruumi. Muist tahetawat saata asumisele üle mere wäljamaale.

Muidugi teada mõjus niisugune teade kartuliriiki kui lõök ussipessa. Midagi ei wõi hirmsamat olla kartuliriigis kui wõõramaalaste kõhus seedimine. Ja wõib olla, juhtub mõni weel neegri kõhtu, kust enne juba mitmed neiud läbi rännanud. . . Ei, see oleks kartuliriiklastelegi liig.

Ärewalt arutati olukorda ja lasti lendu kuulujutte, mis sünnitasid hirmust paanikat. Kartuliwäljade mullaalune aina kohises.

Et seisukorda natukene lahendada, otsustati kutsuda kokku üleüldine erakorraline peakoosolek. Kutsed saadeti kiiresti laiali, et kõik õigel ajal ilmuksid koosolekule ja aitaksid kaasa hea nõu leidmises oma tärgliste ajudega.

Kindlaksmääratud päewal, tunnil ja minutil oli kõik kartulisugu koos. Wana poolmädanenud kartul, kes weel eelmisest aastast mullapõue jäänud, awas koosoleku, mis peale said walitud koosoleku juhataja ja kirjatoometaja.

Wiimane seadis oma kirjutusriistad laia kiwi peal korda, kuna juhataja wana kännu otsa ronis, et sealt paremini näha koosolijaid.

Esimeseks wõttis sõna wiinakas.

„Seltsimehed“, hüüdis ta walju miitingu häälega. „Tähtsa asja pärast oleme me siia kokku kogunud, et selgitada endi peaaegu wäljapääsemat seisukorda. Meid ähwardab hirmus rändamise hädaoht, sest kõigile ei leidu enam oma-maa elanikke kõhtes ruumi. Ehk küll inimeste kõhud on paisunud rohkest kartuli

söömises suureks, on meid siiski nii palju, et ükski kõht enam ära ei mahuta. Seltsimehed, kas teesti peame saama wõraste saagiks ja täitma wõraste pugusid? Protesteerime selle wastu! Protesteerime!”

„Protesteerime!” kajas wastu miljonitest kõrdest.

„Nõuame, et meid söödetak kas wõi oma maa siga lele, aga mitte ei saadetak wäljamaale! Nõuame!”

„Nõuame!” mürises wastu.

„Elagu kartulite wabadus! Elagu waba talitamise õigus! Jääme paigale ja kaitseme endi õigust kõige juurikate ja wartega. Oleme kui üks kartul ja siis ei saa meist keegi jägu. Ühineme, sest ühinemises on jõud!”

„Ühineme!” raksusid wastu kartuliwäljad.

Waimustas waldas kõiki koosolijaid ja ähwardawad hüüded kajasis õhus. Mürisewa kiidukaja saatel lahkus wiinakas kõnetoolilt ja andis aset järgmisele kõnelejale. See olin mina.

„Kaaskartulid,” hüüdsin ma wägewal hääl, et kajasis wastu kõik põldude kraawid.

„Õigus, mis pajatas minu eelkõneleja. Olen sellega täiesti peri. Aga mis teeme me siis, kui inimesed meid kotti ajawad? Siis ei saa me midagi parata. Kotiga saadawad nad meid üle mere, kotis wõiwad nad meiega teha, mis tahawad. Kott on niisugune riistapuu, mida kardab iga wabriku meister, kuna meile ta weel hädaohtlikum on, sest meid igal juhtumisel kotti katsutakse toppida. Teen ettepaneku. Katsume asja nii korraldada, et kõik arwamise saaksid, nagu oleks meid õige wähe. Poeme maa alla, peidame endid ära, nii et ükski kabli meid üles ei leia. . . .”

„Me kõduneme ära,” õhkas kurwalt wahele mullune kartul, kes koosoleku awanud.

„Ei kõdune,” hüüdsin ma täis kindlat usku.

„Õigus ei mädane! Kui jõuab aeg, ronime jälle päewawalgele. . . .”

„Tõsi, tõsi, brawoo, siis tuleme päewawalgele,” kajasis kiiduhüüded. „Õigus ei mädane iialgi!?” — —

Wahepeal kerkis mere poolt ähwardaw pilw silmapiirile, mis omandas lähemale jõudes rohutirtsude parwe kuju.

Eemalt kajas hirmuhüüe, lagunes üle wäljade laiail ja täitis paanikaga kõik koosolekule kogunud kartulid.

Nagu nägemata kotist puistatuna, hakkas sadama pisikesi kandili i asjakesi, mis lähenesid hõljudes mööda maapinda wabariigi kartulitele, ähwardaw ilme kuiwanud kandilistel nägudel ja suu hirwitades lahti.

Hädakisa kaswas. Wõraste parwed paisusid.

„Prantsuse kuivatud kartulid,” kajas hüüd. „Häda, häda meile. . . .”

Ja nagu merekohin paisus hirmukisa.

Pöörane hirm waldas mind ja kõiki mu

seltsimehi. . . . Selsilmapilgul . . . noh, nagu harilikult ikka „selsilmapilgul,” ärkasin ma üles.

Pea oli uimane ja kõhus kibedad waluhood, nii et olin sunnitud wäikest ekskursionooni ette wõtma kõrwalisse kohta. . . .

Niisugune oli mu unenägu. Aga ta mõju oli suur, nii suur, et ma kaota in julguse mööda minna ametiasutustest, kokku juhtuda ministriga, ehk näha sadamas toiduainete laewu. Kui see aga siiski juhtus, sain ma kõhukrambid ja pidin öösel kõige hirmsamate unenägede kütüsis waewalema.

Wäikesed wärsid.

See teadagi, et sügisaja tõttu puuwilja, õunu rohkelt süta saab; neid üleliiga kugistatakse kõhtu ning wiimaks haigus nagu külge a'ab. Pea iga majanurga juures müütub üks naine õunu, marju, ploomisid. See nagu meie südant kohe süütab — ning warsti pungil task täis pirnisid.

*

Kuid kergendatult ajalehest juba wast eila sõnumit ma lugesin, et õunu wälja wedada on luba — noh, rõõmu pärast õige hõiskasin. Las' wäljamaale meie kaup, mis krõbe, kord läheb, eks siis tunda nemad saa ka Eesti algupärat kõhutõbe, siin wastu wäljeldada on üsna asjata.

*

Uus üüriseadus wastu wõeti hiljuti meil Asutawas Kogus: tehti õieti, sest kortri olud on ju hirmus halwad ja peremees, ta üüri juure salwab. Kuid nüüd ta arwab: kasu see mul toob, et üüriseadus korra jälle kilulinnas loob. Ei kurwalt tema ringi enam longi, waid korteriks teeb isegi ka wana koera-kongi. . . .

*

Ei haridust saaks rahwas nagu tarwis, see eest on hoolitsenud Eesti walitsus. Ta olema peab nagu lehm, kes sarwis, ja arusaama, mis on haridus. Meil Eestis koolisundus maksma pandaks ja kooli läheb iga külajõmpsikas; eks warsti haridust ju armulikult antaks ka laudast peale — see tegu hoolikas.

*

Küll noorsoo seas meil raskelt higistatakse ja tehtaks tööd, et aurab päris särk. Kõik ühe mütsi alla pigistatakse, kas olgu isamaa wõi sotsialismi-wärk. Kui aga küsid näha seda wilja, mis saadud tööst, siis sulle wastatakse:

„Noh, tulge homme, ega põle hilja,
meil alles põhikiri wastu wõtta paks!..

*

Meil wäljamaalt nüüd tuleb laialt saksu,
kõiksugu esitajaid, ajakirjanikka,
kes teewad Eestist teateid kõmulikka:
nad see eest saawad wistist palju maksu.
Üks isand, waat' siin kinni nabiti,
kes tahtis Eestist saata telegramme,
mis puha wale, wõlts nii rohkesti.
Wast ootame ka järgnewaid nüüd samme.

*

Ei Tallinna konka jalgu ei saa alla,
sest hobud kõik on juba ära söödud.
Ka Eesti neiud nagu liimist walla —
neil igast kandist kõwast külge löödud.
Kuis koolilapsed näewad raskeid aegu:
neil algand jälle waewarikas töö.
Muud uudist pole tagawaras praegu,
Eks näe, mis sünnib warsti üle öö. O s w i.

—

Korteritest Tallinnas on puudus suur.
Mis on selle halwa häda juur?
Asi nimelt see, et igapäew meil ikka
tuleb juurde uusi ilmakodanikka:
wäikseid soomlasi ja daanlasi ja Fritsusi
ja ka tõmmu-musti „rohutirtsusi“!
Ja üks korterit neil waja ole ka
ega nad ei saa ju roosipotis kaswada!

*

Oh sügis, sind põlgan, miks tulid sa?
Pean pimedas jällegi istuma!
Petrooleum otsas; ma ostsin küll poest,
Kuid wististe läinud see ammugi moest.
Mul kannus (kuis selgus) eht hallika wesi,
mil põhjas hulk kõntsa ja muud sarnast sasi.
Kui edasi nõnda lä'eb pettus meil weel —
elektri ersatsi saame näha me eel!

*

„Kuula imet! Taewast tuleb wihma pats ja pats!“
„— Mine ikka! See on ju ka kõik ersats!“

*

Meil Tall'nas ilmub lehti palju:
Üks alandlik ja teine walju
Poliitikas, ja käremeelne:
See kargatus on wihmaeelne.
Üks nähtus mulle imelik
Ja igapidi keerulik:
Et mõnel kurku rusikas
Nii tihti ikka sattumas!

*

On Wenemaal ja mujal laialt,
kes tahtwad kokku siduda neid „Wenemaid“,
ja krooni pähe panna tsaarile —
et oleks korras kõik kui wanaste:
sest „waba Wenemaa“ on ainult silmakirjaks,
seal wabad kõik, kes pole „sündsad“ orjaks!

Kalarandlaste poliitika

„Küll on kuradi asjad — midagi ei ole peale
hakata!“

„Noh ega see asi nii hull ole... Kutsume
Jürka ka kampa ja asutame oma wäikse walitsuse
ja — löömist laialt!“

„Ja aga meil ei ole ju sedasamast riiki?“

„Mis riiki sul waja on? Uuemat ajal ei ole
see tähtis! Peaasi kui sul kabinet o'... ja mis
mede kabinetil wiga? — ei lase wihma ega lund
läbi!“

Meil iseseiswus kangest moes, see pole ime:
üks nägijaks ju tahab saada pime! . . .

*

Waata õige ilma elu!
Kas ei tee see peawalu?
Igal pool on nälg ja mure —
Lihtsalt — jalad sirgu! — sure!
Tshekiga saab leiwakest,
Suhkurt pole saanud sugu.
Aga weel on hüwa lugu:
Tshekita saab tshekikest!

*

Peawalu wastu aitab aspiriin.
Kui saapad tolmused — wõta kingaliin.
Kohw magus on, kui sees on sahariin.
Ja armumerel sõites — waata ette — miin

O s w i.

Imelik.

„Arusaamata asi on see ilma elu — ma
joon samagonkat, mis walge on nagu wesi, aga
nina läheb punascks kui enamlase polgulipp!“

Kurat kirjutusmasinal.

Öö. Üle linna puhkab töö.
 Mäelt nagu taewast hõljuwana
 Orkester kostab lainetena,
 Toob elu, helgust öisse niiskusse
 Kui heatahtlik faun,
 Ja teispool linna serwa punab ehawöö —
 Nii muutlik — naerew, nuttew ohtraste
 Just nagu kannatanud kloun,
 Kes enda hingewalus küüru tõmbab selja.
 Üks auto lendab mööda tuhatnelja,
 Siis kostab koerte hauk,
 Ja jälle tühi auk
 On jäänud öisse waikusse.
 Näe, kloun, näe, narr, kes hiilib trotuaaril,
 Küür seljas — sarwed peas!
 To kurat, kes on ilmud põrgu wäes
 Maailma kaema korral paaril.
 Ta käib kõik paigad, saba lohistab
 Ja wistist sulu tõttu ninas nohistab.
 Ukskella tõmbab tema naerutujus
 Ning nurga taha kargab kerges tujus.
 Siis hüppab, hõiskab, naerab, nutab tihti,
 Maailmale ta tahab pattu pihti.
 Kuid see, kuid maailm magab uneaja.
 Narr — kurat omab hiilge särawa:
 Ta leiab uudist, inimlikku wiga.
 Näeb lahti wärawa,
 See järel suure maja,
 Paaskiwist ehitet ja päewal kärawa.
 Ju astub sisse põrgukuningas,
 Keerdrepil komistab, kus iga
 Minister, riigimees käib jalgu kergitades
 Ja autos ära sõidab kihutades.
 Nii kurat leiab kontorukse, mille
 Ta awab wargsi, silmad pilukile.
 Kõik pime ruumis, ainult seinal
 Kell tiksus kurwal leinal.
 Ah öö, ah kuratlik on öö!
 Ent aknast näha ehawöö
 Ning kiriktornid, majad.
 Narr — kurat — kobab laude juures nagu isand,
 Kel ju ükskõikne siin maailmas talle,
 Waid elurämpsu endast wisand
 Näe — hull! a'ab paberid ju segamini
 Ja pillub laiali kõik põrandalle.
 Siis tindipotid, aktid, selle juure lisand —
 Ju lendwad õhus. Kurat hoolsamini
 Weel tuhnib: leiabki kuldraha rulle,
 Mis tema käes kõliseses
 Läeb, weereb heliseses.
 Sarwkurat näitab hambaid hulle.
 Nüüd wõoras saanud lõbu uut:
 Seal laual seisab „Underwood“.
 Sest huwi tundes, saatan
 On mõttes: „Ega muud,
 Kui järel seda värki waatan!“
 Ja nagisedes, logisedes
 Saab kannatada masin kuratlisel käel.
 Ta kirjutab ja ikka kirjutab,

Ehk mõnel korral põrgu wäel
 Küll ilma elu sajab.
 Ent paberille sõnad ilmuwad,
 Mis mõistmatud on inimsoole.
 Ta kirjutab ja ikka kirjutab.
 Õhk täis on hirmsat kära:
 Ei tüüta kuradit see ära!
 Nahkhiired toas lendawad.
 Ja kurat kirjutab.
 Kõik, mis tal walust, paber wõtab wastu —
 Sest ta ju kloun,
 Kel hing on kuratlik, kuid siiski lahke faun.
 Maailmaga taht ühendusse astu!
 Ju hirmsat piina kurat tunneb endas.
 Näe — pisarad — on palgil narril, nutab ta.
 Siis kokkub ka:
 Üks nahkhiir üle toa lendas.
 Weel krigistab, weel logistab,
 Ja „Underwood“ toas ägab, kannatab.
 Siis äkki — trahh! . . .
 Elekter põleb! Tuba walgustet.
 O hirmu! Kurat põgeneb ja toa nurka
 Ta poeb, heledusest pimestet
 Ja peletet,
 Seal leiab peidunurka:
 See kojamees, kes unest äratet.
 O, kurat, too weel hoogu saatanlikku
 Me paberellu nagu walgust widewikku!
 Oswi.

Kukkus sisse.

Wärskest awatud pangamaja direktor istub
 oma büroos, wõtab pudelist „kurssi“, loeb Kurs-
 Oleski kõnet ja ajab kärbest worstiküki kallalt
 ära, kes sinna oma „shiirot“ tahab jätta. Direk-
 tor ootab ühte suuremat „kundet“.

Äkiste kuulduwad trepil sammud.

Direktor on wana kogenud „operatsiooneer“
 ja ta tahab „kundele“ puru silma puistata. Ta
 teeb, nagu ei näekski ta sisseastujat, kahmab
 telefoni kõnetoru ja hakkab asjalikku juttu ajama:

„Aha, see olete teie, herra parun! . . . Ja,
 ja . . . Saab tehtud! . . . Ma sain teie miljoni
 häade tingimistega ära mahutada. . . . Te saate
 puhast kasu kaksada tuhat. . . . Meie asjad lähe-
 wad päew päewalt suurepäralisemalt. . . . Mis?..
 Noh, iseenesestki mõista, et meie pangal wõist-
 lejat ei wõi olla!“ . . . Siis paneb ta kõnetorn
 kõrwale ja teeb näo nagu silmaks ta alles praegu
 „kundet“.

„Wabandage, mul oli väga tähtsa asja üle telefoni teel rääkida. . . .“

„Ja, herrad, aga ma tulin. . .“

„Tean, Tean. . . Olge lahked, wõtke istet!“

„Oh, mul ei ole aega, herrad. . . Ma tulin
 teile ainult ütleva, et meil praegu palju tööd
 on, ja me teie telefoni enne keskjaamaga ühen-
 dada ei saa, kui alles homme!“

Batsillus.

Konkurendid.

„Kui sa teaksid, missugused juuksed minu Martal on! Kui ta nad lahti päästab, langewad nad allapoole põlwi!“

„Ah, see pole midagi! . . . Kui mu Alide nõelad juustest wälja wõtab, langewad juuksed kohe . . . põrandale!“

Uued wormid.

Miilitsionäärid saawad uue wormi. Kuid et järjekindel olla, tuleks ka „Meie Matsi“ arwates kõigile teistele tähtsatele „ametnikkudele“ sellekohased wormid walmistada.

„Meie Mats“ kui asjatundja paneb ette järgmistele „ametnikkudele“ niisugused wormiriided walmistada, nagu joonistustel näha.

Wiru liblika worm.

Toitluswalitsuse „ametniku“ worm.

Marodööri ja spekulandi worm.

Ajakirjaniku worm.

Asutawa Kogu liikme worm.

Wäljamaa heeringate ja muu kaubamuretseja worm.

Worstiwabrikandi ja söögimajapidaja worm.

Laste kingituste wäljajagaja worm.

Paberossiwabrikandi worm.

Uski ruski susla liikuw söimamismasin „Reimann“.

(Looduseteadusline miniatür).

Uski ruski susla — see nastojashtsheje tshuudo — on mitme wägütükiga juba walmis saanud. Uus leidus — söimamismasin „Reimann“ — trumpab aga senised üle.

Wõib olla ei tea kõik austatud „Meie Matsi“ lugejad, mis see ruski susla on?

Ruski susla on niisugune samowaar, millega võib sammu käia, sörki lasta ja allamäe galoppi jooksta. Samowaar asub ratastel ja wäntab ees, järel wedades mitmet wärwi kandilisi kaste. Wiimasel ajal suuremalt jaolt rohkem punaseid. Tibla jääb ju ikka tiblaks ja ei loobu punasest wärwist.

Kastid on mõnusasti sisse seatud. Suurt rõhku on õhupuhastuse peale pandud, mispärast ka rohkesti „õhuaeke“ igale kastile on tehtud. Öösine walgus on eeskujuline. Direktsioon lubab lahkesti igat sõitjat küünlaid ise muretseada ja neid põletada. Et walgus kasti jääks ja mitte asjata wälja ei paistaks, on klaasi asemel akendel trumli põhjad.

Sõitmine mainit samowaariga on väga kasulik neile, kelle seedimine rikkis ehk kõht kinni on. Ka jooksjahaiguse põrutab ta ihust wälja, kuid siis peab juba kolm korda Walka ja tagasi sõitma. Et reisijatel lõbus sõita oleks, muretsees direktsioon suurte kulude peale waatamata söimamise masina.

Uus söimamismasin on täitsa isamaaline. Na tshai ei taha, aga rahalisi annetusi ja altkäes napsu wõtab lahkesti wastu. Jänestele ei anna ta armu. Neid „koorida“ on ta armsam amet. Kõik tikutopsid, nõõpnõelad, aluspüksipaelad ja „butterbroodid“ kupatab ta bagashi, et itskede (kelle wabatahtlik õöpoti wäljakandja spalnoje otelenijest ta ka on) „weertkaubale“ ruumi anda. 24 tunni jooksul söimab ta reisijaid 1440 korda — siis läheb siniseks, kui insener Krshishanowski (wõib lugeda ka Krisanowski — ei tee midagi) ninaots enne otstawkut.

Grammofon, leierkast — kõik need on juba wanaks jäänud — ei huwita enam, kui aga niisuguse bedowõi käest keretäie sõimata saad, tunned kohe, kuidas uni peale tuleb.

Kõigi nende mõnususte eest soowiks suslale pikka iga, aga mis ei aita see ei aita. Nagu näha on tal wiimane naha-aasta: kõigil ta samowaaridel tilguwad otsad ja kastid armastawad kraawis tihti mudawanne wõtta. Heino.

Pärnu pudemed.

I.

Kui renteisse lähed sa,
Siis pead ette waatama,
Kui sa raha wahetad,
Mis, kui palju wastu saad.
Muidu saad sa tüssata,
Sest inime' wõib eksida,
Kui aga nõuad . . . hohoho!
Noh, kes ei tunne siis Kangro.

II.

Kes tuigerdab uulitsal pimedal ööl,
Rihm kaelas ja kaelarätik tal wõöl?
Kel on linna uulitsad kitsaks küll jään'd,
Kes on tal kõik laternad kõweraks kään'd?
Ja ohkades seisma jääb wäikene mees,
Tal punane wingerpuss silmade ees;
Päewal olid uulitsad otsed kui nõör —
Nii mõtleb ja mõtleb — aksisi kontrolöör.
Kaltso-Kaarel.

Härjad.

(Walm.)

Kord mõisa põllul kündsid härjad,
Kes higist märjad:
Sahk hirmus raske wedada,
Ning peale selle piitsaga
Ju kubjas sähwatab
Ja äwardab,
Kui ootaksid see eest tad loorberpärjad.
Me künniloomad kurtsid orjapõlwe:
„Oh sarnaseid me näeme päwi halwe!
Ei leia puhkust iialgi
Ja pealegi
Ka sääsed kibedasti kiusawad,
Ja nõelawad . . .
Kui meie wabad härjad oleks,
Siis sarnast lollust meil küll poleks,
Et wiha awaldame sarwis,
Kus pole tarwis —
Nii nagu talu-härjad mõistmatud,
Kes liiga palju kaewawad
Just nagu rumalad.
Kui ainult meie oleks wabad härjad,

Meil sümboliks siis taewas, loorberpärjad!

Neid sõnu kuulis kändja kõrvalt siis;

Sai aru mees, mis härgadele waja.

— Nae, päike paistab üle kõrge mõisa-maja.

Aeg lõunale on lasta juba härgi,

Mul omal nõrgub higi läbi särgi.“

Mees härjad lahti rakendas ja põllult ära wiis.

Kui olid saanud loomad lahti.

Siis wähe puhkasid

Ja järel mõtlesid.

Ent wiimaks said nad liiga palju mahti:

Nad õue tormasid

Ja purustasid aedasid, —

Just nagu naabrihärjad rumalad,

Kes tihti kaewawad. . .

*

See walm on õpetuseks kõigile:

Kui pääsed pukile,

Siis karga kukile! O s w i.

Susla „sõiduplaan.“

Et paljud, tahes wõi tahtmata suslaga sõitma peawad, „rongil“ makswaid seadusi ja määrusi aga ei tunne, siis tutwustame neid siinkohal sellega lähenemalt.

*

Lapsed, kes alles ilmale tulemata, wõiwad ilma piletitä ja sõidulubata sõita. Ka ei sõima neid ükski konduktor ega luba waguniaknast wälja wisata.

*

Armastajatel on lubatud sõidu peal nii palju suudelda, kui süda kutsub, ilma et selle eest konduktorile „lisamaksu“ maksta waja oleks.

*

Bagashi eest, mis koju jäetud, ei wõeta mingisugust maksu, olgu ta nii raske kui tahes.

*

Isikuid, kellel wõimalik ei olnud piletit muretseda sellepärast, et piletimüüja kõrtsis kahtekümmend ühte mängis ja enne rongi äraminekut kassasse ei ilmunud, ei wisata mitte põlwega „rooliratta“ pihta lüües waguni uksest platwormile, waid palutakse wiisakalt keset lagetat wälja rongilt maha astuda

*

Neil juhtumistel, kui wagunis ühtegi wabat kohta ei ole, lubatakse armulikult publikumil wäljakäigukohtades ja waguniesistel seista, ilma et selle eest „protsenta“ kellegile maksta waja oleks.

*

Kõik asjad, mis reisijatel taskutes, weetakse ilma iseäralise juurdemaksuta

*

Magamise wagunitesse lastakse ainult need isandad sisse, kes head jootraha maksawad.

*

Kõik wagunid, mis mitte sõiduks määratud ei ole, hoitakse piinlikus puhtuses.

*

Juhtumisekorral, kui reisijal mõne suslamehega mõni arusaamatus ehk sõnawahetus ette tuleb iseäralist juurdemaksu ei võeta.

*

Ilusad noored ja igas asjas wastutulekud naisterahwad saawad igal ajal wõrdlemisi rahuldawat hinnaalandust ja wõiwad ka teatud kordadel sõidu eest juurdemaksu saada.

*

Rõugepanemise tunnistust reisijate käest ei nõuta.

*

Kui reisijal asjad „sisse tehtakse“ ei ole tal selle eest mingit juurdemaksu.

*

Kui keegi wagunis küünalt põletab ehk tikku tõmbab, ei nõuta ta käest selle eest mingit iseäralist juurdemaksu.

*

Kui keegi pimesas oma pea ära lööb, ehk mõni teine kaasreisija talle summadani pähe laseb kukkuda, antakse talle kitsendamata wabadus haawa iga arsti juures oma raha eest rawitseda.

*

Igas jaamas lüüakse reisijatele kolm kella, ilma et ühelgi selle eest juurde maksta oleks.
Suslik.

Lahkujatele!

Rahwaerakond on rahwa aseaine ja nii wäga kiusakas, kui mõni wana naine kes, kui oma tahtmist ta ei saa, kohe karjub: „suren ära! ära suren ma!“ Tal ei meeldi see, et mõisad rahwal antaks' ja et üüriseadus warsti maksmata pandaks' ja ta kooti keerutades näitab siis kuraasi, karjub: „kabinetist lähen wälja, sassis siis te asi!“ Kuid mispärast tal ei meeldi kabinetit? Waadake, ma ütlen teile — sellepärast et, rahwaerakondlased kõik põllumehed ja laudas on nad rohkem harjund olema! Gori.

Meesterahwas ja naisterahwas.

Meesterahwas kannab peas aju, naisterahwas kübarat.

Meesterahwas, kui ta naise wõtab, kaotab wabaduse, naisterahwas, kui ta mehele läheb leiab wabaduse.

Meesterahwal on süda rinnus, naisterahwal on süda käekotis.

Meesterahwas, kui ta armukade on, hoiab naisterahwast wahi all, naisterahwas, kui ta ka armukade ei ole, hoiab meesterahwast tuhwli all.

Meesterahwa on naisterahwaste sõber aga naisterahwas on naisterahwaste waenlane.

Meesterahwas weab wabel naisterahwast juukstest, kuid naisterahwas weab meesterahwast alati ninast.

Meesterahwas armastab ilusaid naisterahwaid aga naisterahwas meesterahwaid, kes teda ilusaks peawad.

Meesterahwas algab armastust, kuid naisterahwas lõpetab armastuse.

Meesterahwas mõtleb enne kui ta sammu astub, naisterahwas mõtleb siis, kui ta sisse on kukkunud.

Meesterahwas kannab riideid, sest et seda komme nõuab, naisterahwas, et miilits ilma riideteta soolaputkasse wiib. Erapooletu.

Mis keegi wälja arwanud.

Sakslane: Näpupassi ja tshekileiwa.

Wenelane: „Poslamasla“ ja pika särgi.

Prantslane: Prantsuse keele ja puskariga kafee.

Itallane: Makaroonid ja leierkasti.

Inglane: Laiad püksid ja Inglis haiguse.

Türklane: Haaremi ja hullud koerad.

Perslane: Wesipiibu ja wärwitud habeme.

Hiinlane: Pikapatsi ja paelussi.

Soomlane: Pergeli ja humala suitsu.

Daanlane: Hapud heeringad ja kuiwad kartulad.

Eestlane: Samagonka ja põlewa kiwi.

— ri.

Sõduritest.

Austatud „Meie Matsi“ toimetust! Olge nõnda lahked ja lubage oma lehes nendele ridadele ruumi!

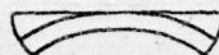
Terwitame Eestimaa õrnamat sugu sõjalii-nilt ja soowime nendega kirjawahetusesse astuda.

Jaan Pime

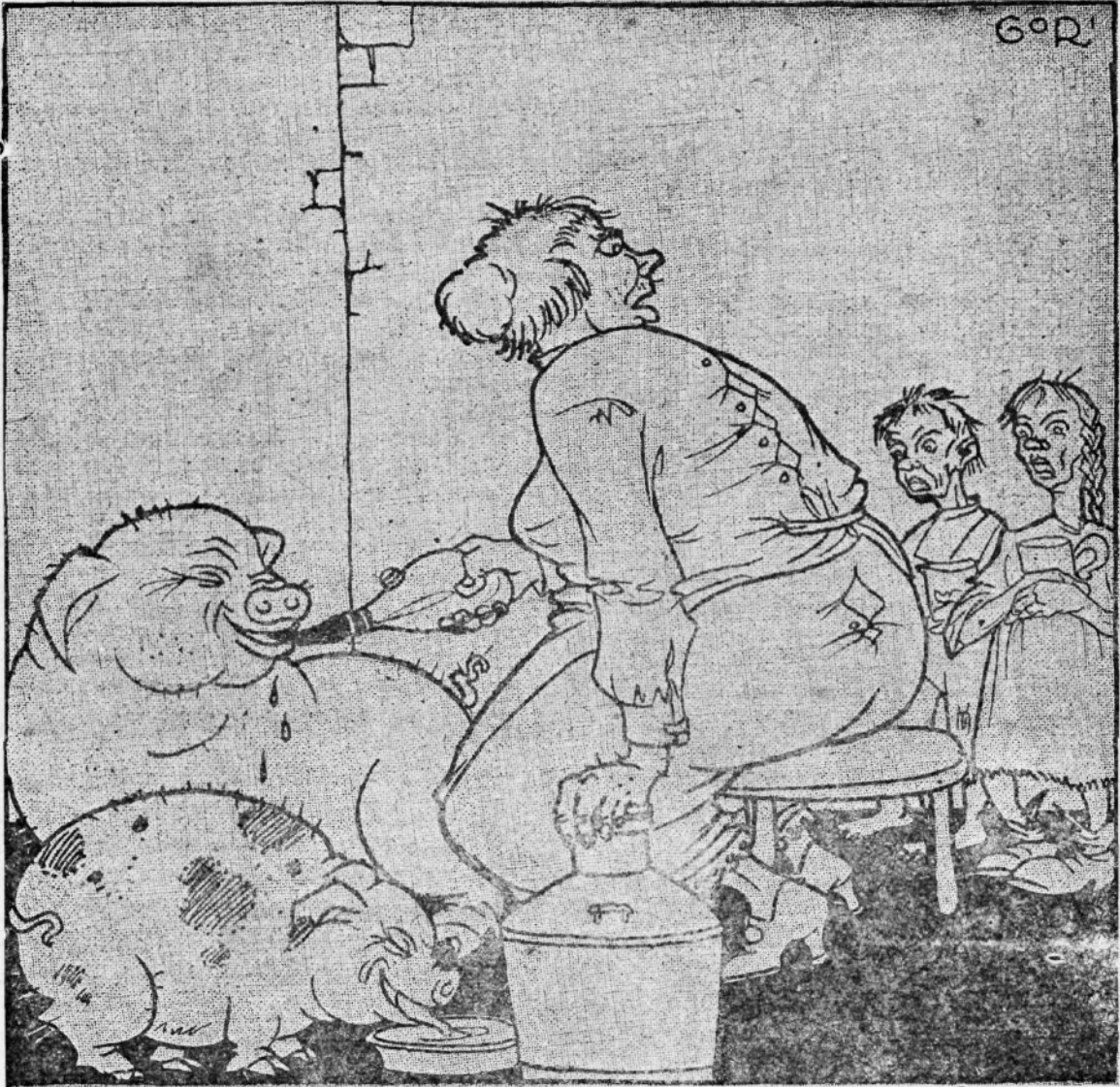
A. Agnes.

H. Puurmann.

Wiru wäerind. 1-ne Suurtükiwäe polk.
Wäljapatari № 3.

Kilulinna „meiereis“.

„Mis te wahite suud ja silmsd ammuli! Katsuge, et minema saate!... Enne joodan ma oma armsad mudilased täis ja kui siis üle jääb ja weewärk hästi töötab, wõite tilgakese saada“.

Kontsert büroo „LYRA“.

Tallinnas, Waksali puistee nr. 14, krt. 2.

Wõtab tellimisi wastu ja muretseb:

Näitemängud, soloettekanded, laulude tõlked, naljalaulude tekstid (seowi peale ja walmis), orkestreerimist, komponeerimist ja muud töid sellel alal.

Suur walmis naljalaulude kogu nootidega klaweri ja orkestri jaoks. Wäljamaalt muretseb nootiseid, mänguriistu, üksikult ja kogu orkestrite jaoks.

Wõtab mänguriistu müümiseks komisjoni peale.

Maa seltsidele suur abi ja tugi eeskawa korraldamises.

Tellimise peale: Katkendid ja soolaulud Eesti sõnadega moodsatest operetidest -- klaweri ja laulu noodiga.

Kõige muu üle büroost lähemalt.

Wastuse jaoks: kirjamark.

Juhatuses kõnetunnid: kella 3-6 p. l. Juhatus.

Därgrmine „Meie Mats“, nr. 33 ilmub laupäewal, 4. oktobril.

Ilmub „Teaduse“ kirjastusel. Wast. toim. Gori-Tõnisson.

Trükitud sekwestreeritud B. Mäns'i trüktöjas, Tallinnas.